

Torkos László.

Torkos László. Szül. 1839. október 2-án, Kőszegen. Tanulmányait részint Magyarországon, részint a hallei egyetemen végezvén, 1862-ben a budapesti ág. ev. főgimnáziumnak, 1877. óta pedig az állami felsőbb leányiskolának tanára.

Első munkája „*Az ifjú küzdelmei*” cz. dramatizált allegória, melyet Arany János ajánlatára a Kisfaludy-társaság dicséretre méltatott. Ezen időtől kezdve rendes munkatársa volt a „*Borsszem Jankó*”-nak, Szana Tamás „*Figyelő*”-jének és a „*Magyar Szemle*”-nek. Első versei Arany „*Szépirodalmi Figyelő*”-jében és „*Koszorú*”-jában jelentek meg.

Torkos, mint lírikus, egyike modern költőink jelesebbjeinek, ki inkább a szelíd, gyöngéd érzelmek lantosa. Formákban változatos, nyelvezete könnyed. A drámában is tett kisértetet és *Hármas Szövetség* című vígjátéka a Nemzeti színházban, *A lejtőn* című drámája és *A hivatalvadász* című vígjátéka pedig vidéki színpadokon adattak elő.

Nagyszámú művei közül nevezetesebbek az említetteken kívül: *Esti órák*, *Költemények*, *Kígyóbőr* (regés színmű), *Újabb költemények*, *A nők hódolata* (drámai allegória), *Jó és rossz napokból* (költeménykötet). Ezenkívül írt sok elbeszélést, rajzot, értekezést és számos tankönyvet. A Petőfi társaság 1875-ben tagjául választotta.

TORKOS LÁSZLÓ. Eredeti fénykép.

Áldott kezek

Sötét, nyomasztó éj borult reám,
Sápadtan nyögtem kínos nyoszolyán,
Szunnyadt szívemben vágy, emlékezet -
Fásultan, érzéketlenül,
Nem tudtam, láttam mást körül,
Csak két gyengéden ápoló kezét.

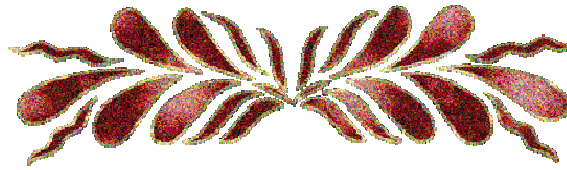
Eltűnt az éjjel, kétes szürkület
Adott az éji rémeknek helyet,
Derengni kezdett lelkem hajnala,
S szemem bágyadtan hordva szét,
Mit megpillanték, - íme két
Imára kulcsolt, gyengéd kéz vala.

S a szürkületből napfölkelte lett,
Fénylett, derült az ég fejem felett,
S hogy lábam újra elsőt lépe, - im,
Mint jó szülőé egykoron,
Két gyengéd kéz fogá karom,
Hűn gyámolítva ingó lábaim.

Óh égtől áldott, áldó, hű kezek,
Melyekre csendes könnyek pergenek -
Bús éj után e nyájas reggelen,
Az első egy-két halk szavat,
Mely halvány ajkamon fakad,
Hálás kebellem nektek szentelem!

Míg kebelemben érző szív dobog,
Legszentebb mélyén hálám élni fog,
S minden paránytok hő csókom lepi.
Hisz boldogítóbb földi kincs,
Mely annyi áldást szórna - nincs,
Mint a hű hitves áldott kezei!

Torkos László: Álomra hajtod...

Álomra hajtod nemsokára
Nemes fa ismét bús fejed,
Borongó égbolt sirva gyászol
Haldokló, néma táj felett:
Beljebb vonul erdő s mezőről
A varjak éhes serege,
Dúlt fészkin a kis szárnyasoknak
Zordon szelek bús dalt zokognak,
Elszállt pacsirta s fülemüle.

Virág borított ifju, ékes, -
Lehullt s a szelek elfuvák,
Gyümölcs piroslott lombjaid közt,
Letépte mind a kapzsiság.
Egy diszed volt még: sűrű lombod,
Attól is megfoszt im a dér,
Sápadt levél függ gyenge szálon,
Aludj szegény fa, - fényes álom,
Sötét valónál többet ér.

Mit ég és föld tőled elraboltak,
Az álom visszahozza mind:
Virágözöntől elborítva
Langy szélben ring az ág megint,
Dús lombok árnyán pinty s aranybegy
Fütyölve ágról ágra száll,
S ha majd elillan boldog álmod,
Nem fáj, hogy tőle meg kell válnod:
Való lesz, amit álmodál.

Ah, rám is néha boldogítva
Borul az álom fellege,
Multam feléled s üdve, bája
Sírjából mind kiszáll vele:
Az ifjúság tavaszmezőin
Bolyongok illat s dal között:
De álmaim ha elvonulnak,
Tavasz virágai mind lehullnak,
Avar marad csak - s őszi köd.